

GARY SHTEYNGART

„În sfârșit, o carte amuzantă
despre criza financiară.”

THE WALL STREET JOURNAL

O SUPER TRISTĂ ȘI ADEVĂRATĂ



POVESTE DE IUBIRE

Traducere de MARIA ILARIA DOSEI



FII BĂRBAT!

EXTRAS DIN JURNALUL LUI LENNY ABRAMOV

1 IUNIE

Roma – New York

Dragul meu jurnal,

Astăzi am luat o decizie de extremă importanță: *eu nu o să mor niciodată.*

Alții vor muri în jurul meu. Reduși la nimic. Nu va rămâne nici urmă din personalitatea lor. Întrerupătorul se va stinge. Existența lor, întregul ființei lor, va fi marcată de pietre funere din marmură lucioasă, inscripționate cu vorbe goale („a strălucit ca o stea“, „nu te vom uita nicicând“, „îi plăcea jazzul“), care se vor pierde și ele, luate de puhoi, ori făcute bucăți de niște curcani ai viitorului modifi cați genetic.

Nu-i asculta când îți spun că viața e o călătorie. Călătoria te duce undeva. Călătorie e când iau metroul 6 să mă întâlnesc cu asistentul social. Când îl implor pe pilotul acestui șubred avion UnitedContinentalDeltamerican, care tocmai își croiește drum

peste Atlantic, să se întoarcă, să meargă înapoi direct la Roma, în brațele capricioasei Eunice Park, *asta* este o călătorie.

Dar, stai. Mai e ceva, nu? Moștenirea noastră. Nu murim atâta vreme cât progenitura noastră trăiește! Ritul continuității biologice, cărlionții ca de tirbușon ai mamei, buza de jos a bunicului, *ah bub-lieve thuh chil'ren ah our future*¹, și închei citatul din piesa numărul nouă, „The Greatest Love of All“, de pe primul LP omonim al divei anilor '80, Whitney Houston.

O idioțenie absurdă. Copiii reprezintă viitorul în cel mai limitat, tranzitiv dintre moduri. Sunt viitorul, da, până mor și ei. Următorul vers al cântecului, *Teach them well and let them lead the way*², încurajează adultul să renunțe la sine de dragul generațiilor viitoare. Să luăm drept exemplu fraza „trăiesc pentru copiii mei“. E ca și cum ai recunoaște că ești deja mort și că viața ta, din toate punctele practice de vedere, s-a încheiat. Mai corect ar fi „mor pentru copii mei încet, dar sigur“.

Dar să vedem cum sunt copiii noștri. Adorabili și neviciați cât sunt mici, orbi la natura lor muritoare, rostogolindu-se, exact ca Eunice Park, în iarba-naltă, cu picioarelor lor de alabastru, pui de căprioară, pui drăguți de căprioară, scânteietori în plasticitatea lor visătoare, una cu realitatea simplă a lumii lor exterioare.

Apoi, peste aproape un veac scurt, îi regăsești salivând pe o biată infirmieră mexicană, într-o casă de bătrâni din Arizona.

Reduși la nimic. Știai că fiecare moarte naturală, pașnică, la vârsta de optzeci și unu de ani, reprezintă o tragedie fără egal?

¹ Cred că viitorul sunt copiii noștri.

² „Crește-i cum se cuvine și lasă-i să ne arate calea.“

Oameni, indivizi – *americani*, dacă așa percepi mai bine stringența – cad zi de zi pe câmpul de bătălie, cu fața în jos, fără să se mai ridice vreodată. Încetează să mai existe. Și vorbim de personalități complexe, de cortexuri cerebrale ce sclipesc de lumi plutitoare, de universuri care i-ar fi uluit pe strămoșii noștri păstori, mâncători de smochine, viețuitoare analoage. Oamenii aceștia sunt zeități minore, receptacule de iubire, dătători de viață, genii necunoscute, zei manufacturieri care se trezesc la 6:15 dimineața să pună ibricul pe foc rostind rugăciuni tăcute ca să trăiască pentru a mai vedea o zi și încă una, să apuce să o vadă pe Sarah absolventă și apoi...

Reduși la nimic.

Dar nu și eu, dragul meu jurnal. Jurnal norocos ce ești. Jurnal nevrednic. Începând de azi, tu vei porni în cea mai mare aventură întreprinsă vreodată de un bărbat anxios, 1,75 metri înălțime, 72 de kilograme și un indice de masă corporală cam periculos, de 23,9. De ce „începând de azi”? Pentru că ieri am întâlnit-o pe Eunice Park, iar ea mă va susține întotdeauna. Uită-te bine la mine, jurnalule. Ce vezi? Un tip banal, cu o față cenușie de navă de război scufundată, ochii umezi și curioși, frunte uriașă și lucioasă pe care o duzină de oameni ai peșterilor ar fi putut picta ceva frumos, un nas ca o seceră cocoțat deasupra unei guri mici și încrețite, iar din spate, o chelie în expansiune, a cărei formă reproduce perfect marele stat Ohio, inclusiv capitala, Columbus, marcată de o aluniță maro-închis. *Banal*. Banalitatea este blestemul meu, în toate privințele. Un corp așa și-așa într-o lume în care mi-ar trebui unul extraordinar. Un corp cu vârsta cronologică de treizeci și nouă de ani, deja

copleșit de prea mult colesterol LDL, de prea mulți hormoni ACTH, de prea multe chestii care condamnă inima, distrug ficatul și fac praf orice speranță. Acum o săptămână, înainte să-mi dea Eunice un motiv să trăiesc, nici nu m-ai fi observat, jurnalule. Acum o săptămână nu existam. Acum o săptămână, la un restaurant din Torino, am abordat un potențial client, un tip atrăgător, clasic, cu Valoare Netă Ridicată. Și-a ridicat ochii din farfuria lui rece de *bollito misto* privind direct prin mine, apoi și i-a plecat la loc spre tocana sa, în care făceau amor șapte tipuri de carne și alte șapte de legume, și a privit *iar* prin mine – mi-e clar că trebuie mai întâi să trag o săgeată în flăcări într-un elan dansator, ori să-mi iau un șut în testicule de la un șef de stat ca să mă remarce vreun membru al societății bune.

Cu toate acestea, Lenny Abramov, umilul scriitor de jurnale, această mică non-entitate, va trăi veșnic. Tehnologia e aproape gata. Iar eu, în calitate de coordonator (gradul G) însărcinat cu Sensibilizarea Iubitorilor de Viață al Diviziei Serviciilor Post-Umane de la Corporația Staatling-Wapachung, voi fi primul care se va bucura de ea. Tot ce trebuie să fac este să fiu bun și să cred în mine. Tot ce trebuie să fac este să stau departe de grăsimile nesaturate și de băutură. Tot ce trebuie să fac este să beau mult ceai verde și apă alcalinizată și să-mi încredințez genomul persoanelor potrivite. Va trebui să-mi reconstruiesc ficatul făcut terci, să-mi umplu întregul sistem circulator cu „sânge inteligent“ și să găsesc un loc sigur și cald (dar nu prea cald) unde să-mi petrec anotimpurile furioase și holocausturile. Iar când Pământul va expira, așa cum sunt sigur că se va întâmpla, îl voi părăsi pentru un Pământ nou, mai verde, dar

cu mai puțini alergeni și, în floarea inteligenței mele, peste vreo zece³² ani, când universul nostru va decide să se strângă în sine, personalitatea mea va sări printr-o gaură neagră și va naviga într-o dimensiune a minunilor de neimaginat, unde lucrurile care m-au susținut pe Pământ 1.0 – *tortelli lucchesi*, înghețata de fistic, primele melodii ale celor de la Velvet Underground, pielea netedă și bronzată trasă pe arhitectura barocă și moale a feselor de douăzeci și ceva de ani – vor părea la fel de rizibile și de infantile ca piesele de Lego, ca laptele praf pentru copii, ca un joc de „Simon spune”³.

Exact: eu nu o să mor niciodată, *caro diario*⁴. Niciodată, niciodată, niciodată, niciodată. Și dacă ai vreun dubiu, du-te dracului.

Ieri a fost ultima mea zi la Roma. M-am sculat pe la 11, am băut un caffè macchiato la barul care vinde cele mai bune cornuri cu miere, copilul vecinului, zece ani, antiamerican, strigându-mi de la fereastră *No global! No way!*⁵, sugrumat de prosopul moale și cald al vinovăției pentru că nu m-am ocupat de nicio treabă de ultim moment, ăppăratul meu bâzâie de contacte, date, poze, proiecții, hărți, intrări, sunete, furie. Încă o zi de început de vară colindând, destinul meu încredințat străzilor care mă strâng în eterna lor îmbrățișare caldă ca de cuptor.

³ Joc pentru copii în care unul dintre participanți își asumă rolul lui Simon, provocându-i pe ceilalți să facă ce li se spune (sari de trei ori, scoate limba etc.).

⁴ Dragă jurnalule (it.).

⁵ Nu globalizării, exclus!

Am sfârșit unde sfârșesc întotdeauna. Lângă cea mai frumoasă clădire din toată Europa. Panteonul. Proporțiunile ideale ale rotundeii, greutatea cupolei înălțată deasupra umerilor, suspendată în aer cu o precizie matematică aproape chirurgicală, oculusul care lasă ploaia și lumina arzătoare a soarelui roman să pătrundă, răcoarea și umbra care totuși predomină. Nimic nu poate afecta măreția Panteonului! Nici brizbrizurile religioase (oficial, este o biserică). Nici americanii umflați, dispuși să-și cheltuiască și ultimul euro, care caută un adăpost gras sub portic. Nici italienii zilelor noastre, plini de sfadă pe dinăuntru, lingușitori pe-afară, băieți căutători de găuri de fată, motoretele care zumzăie sub picioarele păroase, familiile multigeneraționale pulsând de viață acneică. Nu, acesta este cel mai glorios monument funerar construit vreodată de rasa omenească. Când voi supraviețui sfârșitului Pământului și voi părăsi pântecul său familiar, voi lua cu mine amintirea acestei clădiri. O voi codifica sub formă de șiruri de 0 și 1 și-o voi transmite în tot universul. Priviți ce-a modelat mâna omului primitiv! Iată întâia dovadă a dorinței sale de nemurire, a disciplinei sale, a altruismului său.

Ultima mea zi la Roma. Mi-am băut ceașca de macchiato. Mi-am cumpărat un deodorant scump, anticipând, poate, iubire. Am tras un pui de somn de trei ore, puțin onanist, în ridicola strălucire a apartamentului meu înăbușit de soare. Apoi, la o petrecere organizată de prietena mea, Fabrizia, am întâlnit-o pe Eunice...

Nu, stai. N-a fost chiar așa. Cronologia evenimentelor nu e corectă. Te mint, jurnalule. Abia am ajuns la pagina cinci și deja te mint. S-a-ntâmplat ceva groaznic înainte de petrecerea

organizată de Fabrizia. Atât de groaznic, încât nu vreau să scriu despre asta. Vreau să fii un jurnal *optimist*.

M-am dus la Ambasada Statelor Unite ale Americii.

N-a fost ideea mea să merg acolo. Unul dintre prietenii mei, Sandi, mi-a zis că, dacă stai peste două sute cincizeci de zile în străinătate și nu te înregistrezi la „Bine ai revenit, pretene“, programul oficial de repatriere a cetățenilor Statelor Unite, te pot aresta pentru răzvrătire direct de pe aeroportul JFK și te pot trimite la un „centru securizat de verificări“ – ce-o mai fi și asta – din nordul statului.

Acum, Sandi știe *tot* – lucrează în lumea modei –, așa că am decis să-i urmez sfatul, exprimat pe un ton vivace, cofeinizat, și-am pornit-o spre Via Veneto, unde, în spatele unui șanț de apărare recent construit, se ridică în toată gloria clădirea crem a ambasadei națiunii noastre. Nu pentru multă vreme, ar trebui să adaug. După spusele lui Sandi, Departamentul de Stat, aflat în criză de fonduri, tocmai a vândut totul companiei petroliere de stat norvegiene, StatoilHydro; când am ajuns eu în Via Veneto, copacii și arbuștii uriașului complex fuseseră modelați în forme înalte și agnostice pentru a fi pe placul noilor proprietari. Perimetrul era păzit de dube blindate, iar zgomotul tocătoarelor de hârtie răzbătea până afară.

La vize, coada era minusculă. Doar câțiva albanezi, dintre cei mai triști și mai amărâți, mai doreau să emigreze în State, dar și ei erau descurajați de un afiș care înfățișa o vidră mică și curajoasă, cu un sombrero pe cap, încercând să sară într-o șalupă înghesuită. „Barca este plină, *amigo*“, spunea sloganul de deasupra.

Dintr-un chioșc de pază improvizat, un bărbat mai în vârstă urla incomprehensibil la mine din spatele unui geam de plexiglas în timp ce eu fluturam pașaportul la el. O filipineză competentă, indispensabilă pe aceste meleaguri, s-a materializat în cele din urmă și m-a chemat cu un gest din mână, pe un hol plin de hărmălaie, spre ceea ce părea a fi o copie sărăcăcioasă a unei săli de clasă dintr-un liceu de stat, dichisită în stilul „Bine ai revenit, pretené“. Aici, vidra mexicană din campania „Barca e plină“ fusese americanizată (pălăria sombrero fusese înlocuită cu o bandană roșu-alb-albastru legată în jurul gâtului micuț și hirsut) și cocoțată pe un cal cu aspect caraghios. Galopau împreună către un soare arzător, cel mai probabil asiatic.

Vreo jumătate de duzină de concetățeni de-ai mei stăteau în spatele birourilor lor roase, mormăind încet în ăppărătele lor. O cască de ureche zăcea pe un scaun gol, alături de un indicator pe care scria: INTRODUCEȚI CASCA DE URECHE ÎN URECHE, AȘEZAȚI ĂPPĂRĂTUL DVS. PE BIROU ȘI DEZACTIVAȚI TOATE SETĂRILE DE SIGURANȚĂ. Am făcut după cum mi s-a cerut. În ureche mi-a răsunat versiunea electronică a piesei „Pink Houses“ a lui John Cougar Mellencamp („Ain't that America somethin' to see, baby!“⁶), apoi pe ecranul ăppărătului meu a ăpărut versiunea pixelată a vidrei curajoase. Purta pe spate sigla AAR, care s-a dizolvat sclipicios, formând cuvintele Autoritatea Americană pentru Restaurare.

Vidra s-a ridicat pe picioarele din spate și s-a șters demonstrativ de praf.

⁶ „Iubito, nu-i așa că America e ceva de neratat?“

– Sal'tare, pretene! a spus vocea electronică pe un ton adorabil, de circar. Eu sunt Vidra Jeffrey. Pun *pariu* că vom deveni prieteni!

M-a copleșit un sentiment de pierdere, de singurătate.

– Bună, am răspuns. Bună, Jeffrey.

– Sal'tare ție, a spus vidra. Îți voi pune câteva întrebări simple, doar în scopuri statistice. Dacă nu vrei să răspunzi la o întrebare, este suficient să spui „nu vreau să răspund la întrebare“. Nu uita, sunt aici să te ajut! Bine, atunci. Să începem cu chestiuni simple. Nume și CNP?

Am privit în jur. Oamenii șușoteau aprins cu vidrele lor.

– Leonard sau Lenny Abramov, am șoptit, continuând cu CNP-ul.

– Bună, Leonard sau Lenny Abramov, 205-32-8714. În numele Autorității Americane pentru Restaurare, aș dori să-ți urez un călduros bine ai revenit în *noile* State Unite ale Americii. Fiți pe fază, oameni buni! Pentru că nimic nu ne mai poate opri acum!

În ureche mi-a bubuit refrenul șlagărului disco „Ain't No Stoppin' Us Now“⁷ al duoului McFadden & Whitehead.

– Spune-mi, Lenny. Din ce motiv ai plecat din patrie? Interes de serviciu sau turism?

– Serviciu, am spus.

– Și cu ce te *ocupi*, Leonard sau Lenny Abramov?

– Ăăă, Extinderea vieții pe termen nelimitat.

– Ai spus Inventarea vieții pe termen efeminat. Corect?

– Extinderea vieții pe termen nelimitat, am spus.

⁷ „Nimic nu ne mai poate opri acum.“

**O satiră ingenioasă a unei Americi în declin:
un popor obsedat de prelungirea vieții
și de securitatea națională, trădat
și trivializat de tehnologie.**

L.A. TIMES

Leonard (Lenny) Abramov, fiul unor imigranți ruși de clasă mijlocie, are aproape patruzeci de ani, o mentalitate învechită și nu se remarcă prin nimic. El se îndrăgostește de tânăra Eunice Park, o coreeano-americană care se chinuie să-și găsească un drum în viață și să depășească traumele generaționale ale familiei ei tradiționale.

Legătura tristă și ciudată dintre cei doi se desfășoară pe fundalul unei Americi în pragul colapsului economic, unde singurele industrii rămase sunt Creditul, Media și Comerțul cu Amănuntul. Partidul totalitar Bipartit promovează intens consumerismul și încearcă să elimine disidenții politici, în timp ce oamenii cu Valoare Netă Ridicată sunt încurajați să achiziționeze o Extindere a Vieții pe Termen Nelimitat.

Mai pot oare vechile valori să salveze lumea într-un viitor distopic în care valoarea personală e dictată de consum?

CURTEA  VECHЕ

curteaveche.ro

ISBN 978-606-44-1372-7



9 786064 413727